

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **GREGOCAR s.r.o.**
sídlem Vlkošská 279, Vracov
zastoupen JUDr. Ing. Petrem Machálkem, Ph.D., advokátem
sídlem Pivovarská 8, Vyškov

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č.j. 3451/19/5100-41456-712609 ze dne 25.1.2019

takto:

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství č.j. 3451/19/5100-41456-712609 ze dne 25.1.2019 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 15 342 Kč k rukám JUDr. Ing. Petra Machálka, Ph.D., advokáta, sídlem Pivovarská 8, Vyškov, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného č.j. 3451/19/5100-41456-712609 ze dne 25.1.2019, kterým žalovaný zamítl žalobcova odvolání proti zajišťovacím příkazům vydaným Finančním úřadem pro Jihomoravský kraj dne 5.11.2018, č.j. 4142706/18/3013-00540-701692, č.j. 4142712/18/3013-00540-701692, č.j. 4142719/18/3013-00540-701692, č.j. 4142725/18/3013-00540-701692, č.j. 4142731/18/3013-00540-701692, č.j. 4142735/18/3013-00540-701692, č.j. 4142744/18/3013-00540-701692 a č.j. 4142749/18/3013-00540-701692.

II. Shrnutí žaloby

2. Žalobce namítá, že žalovaný pochybil, pokud vydal rozhodnutí o jeho odvoláních v průběhu lhůty pro navržení dalších důkazních prostředků. O žalobcově žádosti o prodloužení lhůty žalovaný nerozhodl a namísto toho vydal napadené rozhodnutí. S ohledem na to, že se žalobce až z výzvy žalovaného dozvěděl, že zemřel jednatel jeho dodavatele, kterého navrhoval vyslechnout, potřeboval žalobce delší čas pro navržení nových důkazních prostředků.
3. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

4. Žalovaný se žalobcem nesouhlasí a domnívá se, že lhůta podle § 115 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), je lhůtou, kterou prodloužit nelze.
5. Žalovaný tedy se žalobou nesouhlasí a navrhuje ji jako nedůvodnou zamítnout. Na svém procesním stanovisku setrval během celého řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

6. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
7. Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. V posuzované věci není sporu o skutkových otázkách. Mezi žalobcem a žalovaným je tak shoda v tom, že žalovaný žalobce v rámci odvolacího řízení vyzval výzvou ze dne 8.1.2019 k seznámení se zjištěnými skutečnostmi a k vyjádření podle § 115 odst. 2 daňového řádu ve

lhůtě 15 dnů. Tato výzva byla žalobci doručena dne 9.1.2019. Žádostí doručenou žalovanému dne 23.1.2019 žalobce požádal o prodloužení lhůty o 30 dnů, neboť potřeboval zajistit další důkazní prostředky a jeho zástupce měl dovolenou. Žádost žalobce tedy byla žalovanému doručena předposlední den patnáctidenní lhůty. Dne 25.1.2019 vydal žalovaný napadené rozhodnutí. Usnesením ze dne 19.2.2019 pak řízení o žádosti žalobce ze dne 23.1.2019 zastavil, neboť podle jeho názoru je lhůta dle § 115 odst. 2 daňového řádu lhůtou, se kterou zákon spojuje zánik práva (navrhovat další důkazy), a takovou lhůtu dle § 36 odst. 5 daňového řádu prodloužit nelze.

9. Klíčovou otázkou je tedy posouzení charakteru lhůty dle § 115 odst. 2 daňového řádu a jejího prodloužení dle § 36 daňového řádu.
10. Podle § 115 odst. 2 daňového řádu provádí-li odvolací orgán v rámci odvolacího řízení dokazování, seznámí před vydáním rozhodnutí o odvolání odvolatele se zjištěnými skutečnostmi a důkazy, které je prokazují, a umožní mu, aby se k nim ve stanovené lhůtě vyjádřil, popřípadě navrhl provedení dalších důkazních prostředků. Obdobně postupuje odvolací orgán i v případě, kdy dospěje k odlišnému právnímu názoru, než správce daně prvního stupně, a tato změna by ovlivnila rozhodnutí v neprospěch odvolatele.
11. Podle § 36 odst. 1 daňového řádu správce daně povolí ze závažného důvodu na žádost osoby zúčastněné na správě daní prodloužení lhůty stanovené správcem daně, pokud byla žádost o prodloužení lhůty podána před jejím uplynutím; za stejných podmínek lze prodloužit i lhůtu zákonnou, pokud tak stanoví zákon.
12. Podle § 36 odst. 3 daňového řádu nevydává-li správce daně rozhodnutí do doby, o níž má být lhůta podle žádosti prodloužena, nebo nevydává-li rozhodnutí do 30 dnů ode dne, kdy žádost obdržel, platí, že žádosti bylo vyhověno. Je-li rozhodnutí, kterým nebylo žádosti plně vyhověno, oznámeno po uplynutí stanovené lhůty, o jejíž prodloužení je žádáno, končí běh této lhůty uplynutím tolika dnů po oznámení tohoto rozhodnutí, kolik dnů zbývalo v době podání žádosti do uplynutí stanovené lhůty.
13. Podle § 36 odst. 5 daňového řádu lhůtu nelze prodloužit, jde-li o lhůtu, se kterou zákon spojuje zánik práva.
14. Podle žalovaného lhůta dle § 115 odst. 2 daňového řádu nemůže být prodloužena podle § 36 odst. 1 daňového řádu, neboť je to lhůta, s níž zákon spojuje zánik práva.
15. S tím však zdejší soud nesouhlasí.
16. Lhůta podle § 115 odst. 2 daňového řádu je lhůtou správcovskou, tj. lhůtou, jejíž délku může v rámci zákonem daných mantinelů stanovit správce daně. Prostor pro jeho diskreci ohraničuje odstavec 3 tohoto ustanovení, podle něhož může být tato lhůta maximálně patnáctidenní. Na základě tohoto zákonného zmocnění proto správce daně uváží, jak dlouhou lhůtu v konkrétním případě stanoví. V daném případě stanovil žalovaný lhůtu patnáctidenní.
17. Dále se zdejší soud zabýval tím, zda je možné tuto lhůtu prodloužit. V § 115 odst. 3 daňového řádu ve znění účinném do 28.2.2011 bylo uvedeno, že „lhůta podle odstavce 2 nesmí být delší 15 dnů a nelze ji prodloužit“. Novelou daňového řádu provedenou

zákonem č. 30/2011 Sb. byla však věta „nelze ji prodloužit“ z ustanovení vypuštěna. Důvodová zpráva k této novele uvádí: „navrhuje se vypustit omezení, které znemožňuje prodloužit lhůtu stanovenou správcem daně pro vyjádření se k novým důkazním prostředkům či změně právního názoru učiněné odvolacím orgánem. Bude tak lépe umožněno reagovat na situace, kdy zde existuje závažný důvod pro to, že se odvolatel nestihl vyjádřit ve k tomu určené lhůtě“.

18. V daném případě žalovaný postupoval podle daňového řádu ve znění novelizovaném a nic tak nebránilo možnosti lhůtu dle § 115 odst. 2 daňového řádu prodloužit, a to za podmínek obecného § 36 daňového řádu.
19. Pokud se žalovaný domnívá, že jde o lhůtu, po jejímž uplynutí dochází k zániku práva, a nelze ji v souladu s § 36 odst. 5 daňového řádu prodloužit, nemůže s ním zdejší soud souhlasit.
20. Ustanovení § 36 odst. 5 daňového řádu se vztahuje na uplynutí lhůty, v důsledku něhož dochází k zániku hmotného práva. Takovou lhůtu prodloužit nelze. V daném případě se však jednalo o lhůtu pro uplatnění procesního práva (pro vyjádření se k podkladům a navržení nových důkazních návrhů). V případě uplynutí takové lhůty dojde toliko k „zániku“ procesního práva v této lhůtě určitý procesní úkon učinit, což ovšem neznamená, že by takovou lhůtu nebylo možné prodloužit.
21. Zdejší soud tedy dospěl k závěru, že lhůtu podle § 115 odst. 2 daňového řádu prodloužit lze, a to i tak, aby lhůta spolu s prodloužením přesáhla dobu 15 dní. Shodný právní názor ostatně zaujal i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22.3.2017, č.j. 1 Afs 321/2016-31. Nejvyšší správní soud je pak - při vší úctě ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích, jehož názoru zaujatém v rozsudku ve věci sp.zn. 50 Af 26/2018 se žalovaný dovolává - institucí disponující vyšší rozhodovací silou, navíc se jedná o názor zdejšímu soudu bližší. Zdejší soud má také za to, že se Nejvyšší správní soud k této problematice nevyjádřil *obiter datum*, jak namítá žalovaný, neboť tento právní názor tvoří *ratio decidendi* zmíněného rozsudku.
22. Pokud tedy v daném případě žalovaný dne 25.1.2019 vydal napadené rozhodnutí, aniž rozhodl o žádosti žalobce ze dne 23.1.2019 pochybil, neboť v době vydání napadeného rozhodnutí ještě běžela lhůta pro doplnění důkazních návrhů. Žalovaný totiž až dne 19.2.2019 řízení o žalobcově žádosti zastavil (žádosti tedy nevyhověl) a je tak třeba postupovat podle § 36 odst. 3 daňového řádu, kde je uvedeno, že je-li rozhodnutí, kterým nebylo žádosti plně vyhověno, oznámeno po uplynutí stanovené lhůty, o jejíž prodloužení je žádáno, končí běh této lhůty uplynutím tolika dnů po oznámení tohoto rozhodnutí, kolik dnů zbývalo v době podání žádosti do uplynutí stanovené lhůty.
23. Rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti o prodloužení lhůty bylo žalobci doručeno dne 20.1.2019. V době, kdy žalobce žádost o prodloužení lhůty podal, zbýval z původní lhůty jeden den. Lhůta pro vyjádření proto uplynula až dne 21.1.2019. Pokud se pak žalobce k podkladům již nevyjádřil, nelze mu to klást k tíži, neboť zamítavé rozhodnutí o odvolání mu bylo doručeno již dne 25.1.2019 (tedy pouhé dva dny po podání žádosti o prodloužení lhůty) a je tedy pochopitelné, že za této situace již žalobce neměl motivaci jakékoli

vyjádření podávat, event. navrhopvat další důkazní prostředky. Je přitom třeba zdůraznit, že možnost účastníků řízení vyjadřovat se v jeho průběhu k jednotlivým skutečnostem a důkazům je jejich základním procesním právem. Tomuto právu odpovídá povinnost správního orgánu se těmito vyjádřeními zabývat a své úvahy o nich promítat do rozhodnutí ve věci. Pokud tedy žalovaný o odvolání rozhodl, aniž by vyčkal do konce lhůty pro vyjádření, bylo toto základní procesní právo žalobci upřeno.

24. Žalovaný namítá, že neměl jinou možnost, než napadené rozhodnutí vydat dne 25.1.2019, neboť tohoto dne uplynula třicetidenní lhůta pro vydání rozhodnutí o odvolání proti zajišťovacím příkazům (§ 168 odst. 1 daňového řádu). Ani toto tvrzení však podle zdejšího soudu nemá žádný vliv na shora popsané pochybení žalovaného, kterým bylo zasaženo do práva žalobce se vyjádřit a navrhnout nové důkazní prostředky.
25. V daném případě byla odvolání podána u správce daně dne 10.12.2018. Dne 20.12.2018 byla spolu se stanoviskem předložena žalovanému. Dne 8.1.2019 vyzval žalovaný žalobce k seznámení s podklady rozhodnutí a k doplnění důkazních návrhů ve lhůtě patnácti dnů. Je tedy zřejmé, že pokud by žalobce tuto lhůtu využil plně, nemohl by žalovaný, který zastával názor, že vydat rozhodnutí o odvolání musel nejpozději dne 25.1.2019, žádnému žalobcovu důkaznímu návrhu vyhovět, byť by se jednalo o návrh „sebedůvodnější“. Stejně formálně se tato lhůta k seznámení s podklady a k dalším důkazním návrhům jeví v případě, že by žalobce, resp. jeho zástupce, nepřevzal výzvu ihned druhý den po jejím dodání, ale k doručení výzvy by došlo až později, např. až desátý den po jejím dodání. V takovém případě by lhůta stanovená žalovaným v době vydání napadeného rozhodnutí ještě neuplynula.
26. Je tedy zřejmé, že žalovaný v tomto typu odvolacího řízení (proti zajišťovacím příkazům) zbytečně otálel se zasláním výzvy dle § 115 odst. 2 daňového řádu (stanovisko finančního úřadu k odvolání obdržel již 20.12.2018 a téhož dne byla správci daně doručena i odpověď na mezinárodní žádost o informace). Navíc žalovaný stanovil lhůtu k vyjádření a k navržení dalších důkazních prostředků v délce patnácti dnů, přestože mohl s ohledem na charakter věci i provedených důkazů stanovit lhůtu výrazně kratší; nejméně takovou, aby žalobce mohl vyjádření podat a uplatnit případné důkazní návrhy a žalovaný měl reálnou možnost se s tímto vyjádřením seznámit a nezbytnost provedení navržených důkazů posoudit. Pokud tak žalovaný neučinil, nelze to přičíst k tíži nikomu jinému než právě jemu.
27. Žaloba je tedy důvodná a zdejší soud napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. zrušil, neboť dospěl k závěru, že žalovaný podstatně porušil ustanovení o řízení před správním orgánem, přičemž toto porušení mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nelze totiž vyloučit, že by žalobce ve vyjádření navrhl nové důkazní prostředky, zejména s ohledem na úmrtí jím původně navrženého svědka. Podle § 78 odst. 4 s.ř.s. zdejší soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

V. Náhrada nákladů řízení

28. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Dále se jednalo o náklady právního zastoupení spočívající v odměně advokáta za tři úkony právní služby (tj. převzetí a příprava zastoupení, žaloba a replika společně se třemi režijními paušály – celkem tedy 3 x 3100 Kč + 3 x 300 Kč. To vše podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif), tj. 13 200 Kč. Tato částka (krom zaplaceného soudního poplatku) byla navýšena o DPH, neboť advokát doložil, že je plátcem DPH. Celkem se tedy jedná o 15 342 Kč, které je žalovaný povinen zaplatit k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 7.5.2020

David Raus v.r.
předseda senátu

